

IZ PRAZNOG U ŠUPLJE

Malo Indijanaca, a puno poglavica. Tako je, rekoše mi nedavno, neki sudionik poslovno učenih i inspirativnih rasprava na društvenim mrežama, komentirao nedavna raslojavanja na takozvanoj hrvatskoj desnici, bitno obilježena raspadom Domovinskog pokreta i nekim manje važnim događajima koji su se zbili nakon toga, ali i prije toga i posve neovisno o tome.

Bilo je to u rujnu, dakle, prije takozvanoga velikog ujedinjenja pod klobukom skupinice koja se naziva Hrvatskim suverenistima – skupinice s relativno poznatom, premda prešućivanom i ne previše slavnom poviješću svoga intelektualnog poštenja, svoje političke dosljednosti i svog rada na takozvanom ujedinjenju – kad se je početkom listopada kod stanovitog broja rodoljuba opće prakse zacijelo pojavitilo uvjerenje da će se hrpa prosjaka izbaviti iz nevolje ako svečano i uz talambase proglaši svoje udruživanje u svojevrsnu samoupravnu interesnu zajednicu, jer: stoljetno nas iskustvo uči bez iznimke – prosjaci koji se udruže, automatski postaju bogati i sretni.

Zato je važnije vratiti se na onu misao o Indijancima i poglavicama, jer ona u bit stvari zasijeca puno dublje – makar ne nužno i preciznije – od neobične, upravo karikaturalne listopadske parade skupine veseljaka u maloj dvorani *Lisinskoga*.

Pritom, međutim, priznajem da mi nije jasno, je li autor te misli htio sugerirati da su ga događaji oko Domovinskoga pokreta & *consortes* iznenadili (što bi bila loša svjedodžba njegove upućenosti u sile pokretnice i pravilnosti novije hrvatske povijesti), ali mi se čini kako je bjelodano da je tom kratkom i relativno duhovitim doskočicom htio kazati – bolje rečeno: ponoviti uobičajenu, tradicionalnu dijagnozu – da je glavni problem te takozvane desnice u *poglavicama*, odnosno u pravome, upravo biblijskom povodnju takozvanih, a nerijetko i samozvanih predsjednika, prvaka, vođa, spasitelja, mesija, i kako se sve ne nazivaju (ili vole da ih drugi nazivaju) ti ljudi što već više od trideset godina defiliraju pred našim očima, odlazeći u nepovrat bez trajnjeg traga, *bez srodne suze i bez spomenika*, ali svakako s džepovima koji su osjetno puniji nego što su bili u vrijeme kad ih je, obično bez ikakva njihova vlastita truda i zasluga, Netko doveo pred svjetla reflektora, da obave svoj dio *crnačkog* posla na iznevjerenu očekivanja, kompromitiranju idealja i proizvodnji beznađa.

Ja, pak, služeći se prispodobom nepoznatog mi međumrežnog sugovornika, kao što se i iz prethodne rečenice vidi, mislim kako pravi problem nije u preveliku broju poglavica, nego u tome što je Indijanaca zapravo puno manje nego što mislimo, a poglavice – nema nijednoga. Nijednoga koji ima znanja i odlike vođe, i koji je doista spremam nacionalnim interesima podrediti interes svog želudca i svojih ubogih, kokošarskih i, što bi rekla braća Srbi, *sitnosopstveničkih* interesa.

To, dakako, ne znači da zagovaram neki cezaristički model (koji je u u svojoj dubokoj biti zapravo fatalistički i nerijetko većini služi kao alibi koji pasivizira i obeshrabruje), ali: iz toga što su s pravom siti nezvanih i samozvanih predsjednika i vraćeva, lidera i ujedinitelja, ti naši malobrojni Indijanci s nepravom pomišljaju da se ciljevi postižu bez vodstva. Jer, cijela nas povijest poučava da borbu za ideale ne predvode sami ideali, nego su potrebni ljudi koji te ideale utjelovljuju i koji tu borbu predvode. Drugim riječima, nije naš problem u tome što i sad trebamo predvodnika, nego u tome što u svojoj gladi za predvodnikom, i u svojoj neukosti i svom sljepilu, i u svojoj spremnosti da ne tražimo sadržaj, nego se zadovoljavamo ambalažom, za predvodnike biramo krive ljudе. Zato je, dakle, malo Indijanaca, a nijednog poglavice...

Tomislav JONJIĆ

IZ SADRŽAJA

EUROPA I MIGRACIJE 4

Zvonimir JONJIĆ

JOŠ JEDAN POPIS PUČANSTVA OD KOJEGA NE OČEKUJEMO DOBRE VIESTI 6

Alfred OBRANIĆ

ODRŽAN 24. KONGRES MEĐUNARODNE UDRUGE POLITIČKIH ZATVORENIKA I ŽRTAVA KOMUNIZMA 12

mr. sc. Marko GRUBIŠIĆ

&
Mirna SUNIĆ ŽAKMAN, prof.

NAŠ NUTARNJI SVIJET (50.) 14

Maja RUNJE, prof.

OSVRT NA IZGRADNJU KOSTURNICE GOSPIČKIH ŽRTAVA POBIJENIH U RATU I PORAČU 15

Ivan VUKIĆ

IDEOLOŽKE SMJERNICE U RADU MATICE HRVATSKE 21

Filip LUKAS

OPRAVDANJE HRVATSKOG NACIONALIZMA 26

Radovan LATKOVIĆ

MRTVOM PRIJATELJU 31

Dubravka DOROTIĆ SESAR

DOKUMENTI O VELIKOSRPSKOJ IDEOLOGIJI 37

Dr. sc. Tomislav JONJIĆ

ANTE ŠKRABIĆ: CRTICE IZ MAKARSKE PROŠLOSTI 42

Ferdo ŠARIĆ

IN DIESER AUSGABE 47

IN THIS ISSUE 48